

Miasto Toruń

Sprawozdanie z przebiegu i wyników
konsultacji społecznych projektu
Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+

Toruń, lipiec 2026 r.

SPIS TREŚCI

Spis treści	2
Podstawowe informacje	3
Termin	3
Uczestnicy	3
Gospodarz i organizator	3
Przedmiot i cel	3
Działania informacyjne i promocyjne	4
Przebieg konsultacji	4
Koszt przeprowadzenia konsultacji	6
Opinie uczestników konsultacji	7
Przebieg spotkań konsultacyjnych	7
Mobilność miejska	7
Rozwój gospodarczy, rynek pracy i demografia	8
Sprawy społeczne	9
Przestrzeń miejska, architektura i środowisko	10
Bezpieczeństwo	10
Projekt Strategii	11
Ankieta elektroniczna i formularz konsultacyjny	11
Informacja o uczestnikach	11
Informacja o uwagach, opiniach i wnioskach do projektu	12
Opracowanie merytoryczne raportu	15

PODSTAWOWE INFORMACJE

Termin

Konsultacje społeczne dotyczące projektu *Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+* przeprowadzono w okresie **od 11 maja do 17 czerwca 2026 r.** W trakcie konsultacji odbyły się dwa otwarte spotkania konsultacyjne, pierwsze w dniu 23 maja 2026 r. zorganizowane w Szkole Podstawowej nr 12 w Toruniu oraz drugie z w dniu 28 maja 2026 r. w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Toruniu. Uczestnikom udostępniona została również ankieta konsultacyjna.

Uczestnicy

W procesie konsultacyjnym uczestniczyło łącznie **81 osób**, w tym 22 wzięło udział w spotkaniu 23 maja 2026 r., a 25 osób w spotkaniu 28 maja 2026 r., natomiast elektronicznie – za pośrednictwem formularza ankiety elektronicznej lub formularza przesłanego pocztą elektroniczną – wpłynęły **34 zgłoszenia**, w ramach których zgłoszono **138 uwag do projektu**. Nikt nie skorzystał z możliwości przesłania uwag pocztą tradycyjną.

Gospodarz i organizator

Gospodarzem konsultacji społecznych prowadzonych przez Gminę Miasta Toruń jest **Prezydent Miasta Torunia**, a organizatorem procesu było **Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich** oraz **Wydział Strategii i Projektów Rozwojowych Urzędu Miasta Torunia** we współpracy **Fundacją Stabilo**, partnerem zewnętrznym wyłonionym w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych.

Przedmiot i cel

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt *Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+*. Obowiązek i pewne zasady przeprowadzenia konsultacji projektu tego

dokumentu wynikają z art. 6 ust. 3-6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 z późn. zm.).

Celem przeprowadzonych konsultacji było zebranie uwag, opinii i wniosków mieszkańców i mieszkanek Torunia do zapisów projektu dokumentu *Strategia rozwoju miasta Torunia 2035+*.

Działania informacyjne i promocyjne

Konsultacjom społecznym dotyczącym projektu *Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+* towarzyszyła akcja informacyjna skierowana do mieszkańców Torunia. Do działań informacyjnych oraz promocji wykorzystano serwisy informacyjne Urzędu Miasta Torunia i kanały mediów społecznościowych, a także komunikaty prasowe przekazane mediom lokalnym. Aktywną komunikację o procesie prowadziła również Fundacja Stabilo.

Informacja na temat prowadzonych konsultacji społecznych, projekt dokumentu oraz link do ankiety konsultacyjnej i formularz do pobrania były zamieszczone na miejskich portalach: www.torun.pl, www.bip.torun.pl i www.konsultacje.torun.pl.

Komunikację medialną uzupełniła akcja informacyjno-promocyjna w pojazdach komunikacji miejskiej oraz plakaty rozmieszczone na słupach ogłoszeniowych w całym mieście. Ponadto, zaproszenie do udziału w procesie zostało przesłane pocztą elektroniczną do osób, które wyraziły wcześniej zgodę na informowanie o procesach partycypacyjnych prowadzonych przez Gminę Miasta Toruń.

Przebieg konsultacji

Proces uwzględniał **składanie uwag, opinii i wniosków** za pośrednictwem ankiety konsultacyjnej (dostępnej od 11 maja do 17 czerwca 2026 r.) oraz poprzez formularze możliwy do przesłania pocztą elektroniczną lub tradycyjną na adres Urzędu Miasta Torunia. Wykorzystanie narzędzi konsultacyjnych było uzupełnione **dwoma spotkaniami konsultacyjnymi**, które rozpoczynało wprowadzenie do projektu, które odbyły się 23 maja (Szkoła Podstawowa nr 12) oraz 28 maja 2026 r. (Centrum Kształcenia Ustawicznego). Spotkania miały przede wszystkim charakter

informacyjny oraz dawały uczestnikom możliwość zadania pytań dotyczących projektu dokumentu i dyskusji przyjętych w nim założeń.

Przygotowana ankieta konsultacyjna została podzielona na trzy części. Pierwsza gromadziła informację o uczestnikach konsultacji, w tym przynależność do grupy interesariuszy, miejsce zamieszkania i miejsce prowadzenia działalności. W drugiej uczestnicy mogli dobrowolnie zgłaszać uwagi, opinie i wnioski oraz propozycje zmian odnoszące się do poszczególnych części dokumentu, w tym:

- wprowadzenia,
- spójności z innymi dokumentami strategicznymi,
- wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej,
- zasad horyzontalnych,
- wizji rozwoju miasta,
- celów strategicznych i kierunków działań,
- zagadnień związanych z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta i polityką przestrzenną,
- obszarów strategicznej interwencji,
- systemu monitorowania Strategii,
- oczekiwanych rezultatów i wskaźników realizacji celów,
- systemu wdrażania dokumentu,
- ramami finansowymi Strategii.

Trzecia część ankiety obejmowała możliwość zgłaszania dodatkowych uwag, opinii i wniosków, odnoszących się do ogólnych kwestii związanych z projektem *Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+*. W ostatnim pytaniu ankiety uczestnicy mogli dobrowolnie przedstawić stanowiska wykraczające poza wcześniej wskazane obszary tematyczne oraz zwrócić uwagę na zagadnienia, które w ich ocenie wymagały dodatkowego uwzględnienia w dokumencie.

Narzędzie umożliwiło zebranie zarówno danych dotyczących uczestników procesu, jak i informacji odnoszących się do wszystkich kluczowych elementów projektu Strategii. Pozwoliło to na identyfikację oczekiwań mieszkańców i interesariuszy

miejskich, a także na zgromadzenie propozycji zmian mogących stanowić podstawę dalszego doskonalenia dokumentu strategicznego wyznaczającego kierunki rozwoju Torunia do 2035 roku.

Koszt przeprowadzenia konsultacji

Konsultacje prowadzone były w ramach modelu *konsorcjum dialogu* z Fundacją Stabilo jako partnerem wykonawczym wyłonionym w ramach otwartego konkursu ofert nr 20/2026 na zadanie wsparcia procesów konsultacji społecznych na terenie Gminy Miasta Toruń w roku 2026 oraz **Wydziałem Strategii i Projektów Rozwojowych Urzędu Miasta Torunia** jako partnerem merytorycznym procesu. Fundacja Stabilo na podstawie zawartej umowy otrzymała za wsparcie procesu konsultacyjnego wynagrodzenie w wysokości 15 000 zł, które zostało poniesione w ramach planu finansowego Biura Dialogu i Innowacji Miejskich Urzędu Miasta Torunia w ramach zadania *Współpraca z organizacjami pozarządowymi i konsultacje społeczne*.

OPINIE UCZESTNIKÓW KONSULTACJI

Przebieg spotkań konsultacyjnych

W ramach konsultacji społecznych projektu *Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+* przeprowadzono dwa otwarte spotkania informacyjne. Łącznie uczestniczyło w nich 47 osób. Spotkania miały charakter otwartej dyskusji nad kierunkami rozwoju miasta. Uczestnicy odnosili się zarówno do zapisów projektu Strategii, jak i do własnych doświadczeń związanych z funkcjonowaniem Torunia. W trakcie spotkań poruszono szeroki zakres zagadnień, dotyczących rozwoju społecznego, gospodarczego, przestrzennego i infrastrukturalnego miasta, lecz najczęściej odnosiły się one do kwestii szczegółowych lub praktyki realizacji polityk miejskich, wykraczając poza zakres projektu dokumentu.

Poniżej przedstawione zostały obszary tematyczne i zagadnienie podejmowane przez uczestników spotkań.

Mobilność miejska

Istotnym obszarem zainteresowania uczestników były kwestie mobilności mieszkańców, w tym komunikacji miejskiej i infrastruktury drogowej oraz sposobów przemieszczania się Torunian. Dyskutowano sprawy:

- jakości i dostępności transportu publicznego, w tym na Lewobrzeżu;
- częstotliwości kursowania linii komunikacji miejskiej oraz układu sieci transportu zbiorowego w mieście, w tym usprawnienia przemieszczania się uczniów do toruńskich szkół;
- modernizacji taboru komunikacji miejskiej;
- możliwości wprowadzenia bezpłatnej komunikacji miejskiej w Toruniu;
- dostępności transportu publicznego i infrastruktury komunikacji zbiorowej dla osób o ograniczonej mobilności;
- współpracy transportowej w regionie, w szczególności Torunia i Bydgoszczy w kontekście integracji systemów mobilności obu miast;

- niewydolności układu drogowego miasta, w tym braku dróg średnicowych, skrzyżowań bezkolizyjnych i rozwiązań ograniczających korki w mieście;
- dalszej rozbudowy układu drogowego, w szczególności nowych przepraw mostowych przez Wisłę;
- wpływu planowanych inwestycji drogowych na codzienne funkcjonowanie mieszkańców poszczególnych części miasta, w tym Lewobrzeża;
- wpływu przyszłego przebiegu drogi S-10 na funkcjonowanie układu drogowego na Lewobrzeżu;
- bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym na drogach osiedlowych i na ulicach w otoczeniu szkół („ulicach szkolnych”), a także uspokojenia ruchu samochodowego i możliwości wdrożenia „wizji zero” w Toruniu;
- polityki parkingowej miasta, w tym rozwiązania kwestii ograniczonej dostępności miejsc parkingowych na starówce i osiedlach śródmiejskich;
- możliwości budowy nowych parkingów zbiorczych w centrum miasta;
- rozwoju infrastruktury rowerowej, w tym konieczności usunięcia nieciągłego przebiegu dróg dla rowerów i udostępnienia dla ruchu rowerowego kładki na Moście im. E. Malinowskiego;
- rozwoju infrastruktury pieszej;
- zapewnienie dostępności windy na dworcu kolejowym Toruń Główny.

Rozwój gospodarczy, rynek pracy i demografia

Kolejnym obszarem zainteresowania uczestników był rozwój gospodarczy miasta, wspieranie przedsiębiorczości i rynku pracy oraz adaptacja Torunia do zmian demograficznych. Uczestnicy zwrócili uwagę na:

- brak jednoznacznego modelu rozwojowego gospodarki miasta, w tym potrzebę wyraźnego określenia specjalizacji gospodarczej Torunia;
- zasadność kierunkowania rozwoju gospodarczego miasta na wspieranie nowych przedsiębiorstw (start-upów), branży kreatywnych i nowych technologii;
- potrzebę zrównoważonego rozwoju różnych sektorów gospodarki;

- konieczność stymulowania tworzenia nowych miejsc pracy i zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej Torunia, w tym poprzez wspieranie przez miasto rozwoju przedsiębiorczości i innowacji technologicznych;
- przygotowanie kadr dla lokalnego rynku pracy, w szczególności sektorów turystyki i usług;
- aktywizację zawodową młodzieży (w tym tworzenie sezonowych miejsc pracy) i osób senioralnych;
- wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa;
- odpływ młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich, w tym konieczność podjęcia działań sprzyjających zatrzymaniu absolwentów szkół i uczelni w mieście (również poprzez współpracę miasta z uczelniami);
- rolę migracji i integracji cudzoziemców w rozwoju miasta oraz zapewnieniu realizacji potrzeb pracodawców w Toruniu;
- politykę prorodzinną i działania sprzyjające zakładaniu rodziny w Toruniu.

Sprawy społeczne

Innym obszarem diskutowanym przez uczestników były sprawy społeczne, polityka zdrowotna oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego i integracja mieszkańców. Na spotkaniach omawiano:

- rozwój wsparcia sąsiedzkiego dla osób senioralnych i samotnych;
- wzmacnianie więzi sąsiedzkich i lokalnych wspólnot, w tym integracji międzypokoleniowej;
- tworzenie centrów integracji międzypokoleniowej i możliwość wykorzystania budynków jednostek oświatowych jako centrów aktywności lokalnej lub integracji mieszkańców;
- działania na rzecz zdrowia psychicznego mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży;
- profilaktykę i edukację w zakresie zdrowia publicznego, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom;
- zwiększenie dostępności infrastruktury rekreacyjnej i sportowej na osiedlach.

Przestrzeń miejska, architektura i środowisko

Z zainteresowaniem uczestników spotkały się również kwestie zagospodarowania przestrzeni miejskiej oraz ochrony środowiska. W dyskusji wskazywano na:

- zachowanie historycznego charakteru miasta przy jednoczesnym rozwoju nowych funkcji miejskich;
- zagospodarowanie przestrzeni miejskich, zachowanie ładu urbanistycznego i architektonicznego w mieście, w tym określenie możliwości realizacji zabudowy wysokościowej i dominanty budynków;
- potrzebę ochrony terenów zieleni miejskiej i obszarów cennych przyrodniczo, w tym ocenę wpływu nowych inwestycji infrastrukturalnych na obszary cenne przyrodniczo;
- gospodarowanie zasobami wodnymi i potrzebę rozwoju retencji wód opadowych, a także działania związane z adaptacją Torunia do zmian klimatu i wzmocnieniem odporności środowiskowej miasta;
- modernizację stawu Kaszownik.

Bezpieczeństwo

W dyskusji uczestnicy nawiązywali do spraw dotyczących bezpieczeństwa publicznego, obrony cywilnej i odporności miasta w sytuacjach kryzysowych. Poruszone zostały kwestie:

- przeciwdziałania przestępczości i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, w tym usprawnienia funkcjonowania służb w Toruniu;
- przeciwdziałania cyberprzestępczości, w tym edukacji mieszkańców na temat zagrożeń cyfrowych;
- funkcjonowania obrony cywilnej i ochrony ludności, w szczególności budowy lub modernizacji miejsc schronienia, przygotowania mieszkańców do reagowania w sytuacjach kryzysowych i zagrożenia oraz edukacji obywatelskiej w zakresie bezpieczeństwa i odporności.

Projekt Strategii

Istotnymi dla dyskusji były także kwestie dotyczące samego projektu dokumentu. Uczestnicy odnosili się do ogólności zapisów Strategii w szczególności określonych w nim celów i wskaźników, braku jednoznacznego określenia hierarchii priorytetów rozwojowych i finansowych dla celów dokumentu, relacji między Strategią i dalszymi dokumentami operacyjnymi lub wdrożeniowymi oraz zaplanowanych sposobów monitorowania realizacji Strategii i oceny osiągnięcia założonych celów. Na dość ogólnym poziomie, część uczestników dyskutowała ze sposobem rozumienia i wdrażania koncepcji *Smart City* oraz założeniami polityki mieszkaniowej.

Przebieg spotkań wskazuje, że głównym obszarem zainteresowania mieszkańców był kwestie **mobilności miejskiej, rozwoju gospodarczego oraz demografii**. Istotnymi sprawami były również polityka społeczna i zdrowotna oraz integracja mieszkańców, zagospodarowanie przestrzeni i ochrona środowiska, a także bezpieczeństwo i odporność w sytuacjach kryzysowych. Ponadto, część osób biorących udział w spotkaniach oczekiwała od projektu dokumentu większej szczegółowości i dokładnego określenia hierarchii priorytetów miasta.

Ankieta elektroniczna i formularz konsultacyjny

Informacja o uczestnikach

W ramach konsultacji społecznych projektu Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+ za pośrednictwem udostępnionych ankiety elektronicznej i formularza zgłaszania uwag do projektu łącznie wpłynęły **34 zgłoszenia, w ramach których uczestnicy przedstawili 138 uwag do projektu**. 16 osób wypełniło ankietę elektroniczną, 11 skorzystało z formularza konsultacyjnego i przesłało go pocztą elektroniczną, a siedem przesłało swoje uwagi pocztą elektroniczną w innej formie. Nikt nie zgłosił uwag pocztą tradycyjną.

Najczęściej uwagi składały osoby prywatne mieszkające w Toruniu (20 osób) oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych (10 osób). Jedna uwaga została

zgłoszona przez osobę prywatną mieszkającą w gminie ościennej, a trzy osoby nie wskazały grupy interesariuszy, do której przynależą.

Uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie jednostki pomocniczej Gminy (okręgu), w którym mieszkają. Najwięcej, pięć osób, reprezentowało Rudak, a po trzy osoby okręgi Chełmińskie, Jakubskie-Mokre, Skarpa i Wrzosey. Ośmiu uczestników nie wskazało okręgu zamieszkania.

Struktura wieku wskazywała na największe zainteresowanie osób w wieku od 41 do 60 lat (11 uczestników), w wieku od 26 do 40 lat (siedmiu uczestników) oraz powyżej 60 roku życia (sześciu uczestników). Zaledwie jedna osoba w wieku od 18 do 25 lat wyraziła swoją opinię w konsultacjach, a dziewięć osób nie wskazało grupy, do której przynależą. Najczęściej osoby biorące udział w konsultacjach miały wykształcenie wyższe (23 osoby). Dwie osoby miały wykształcenie średnie, a dziewięć nie przekazało informacji umożliwiających przypisanie do konkretnej grupy.

Informacja o uwagach, opiniach i wnioskach do projektu

Zgłoszone przez uczestników uwagi, opinie i wnioski do projektu Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+ zostały szczegółowo przeanalizowane przez kierownictwo Urzędu Miasta Torunia na podstawie oceny dokonanej przez działy Urzędu Miasta Torunia i jednostki organizacyjne Gminy Miasta Toruń. Przygotowane materiały zostały opracowane przez zespół **Wydziału Strategii i Projektów Rozwojowych Urzędu Miasta Torunia**, który przedstawił 15 lipca 2026 r. do akceptacji Prezydenta Miasta Torunia ostateczne brzmienie **sposobu rozstrzygnięcia uwag wraz z uzasadnieniem**. Zaakceptowane rozstrzygnięcia stanowią Załącznik 1. Tabele uwag, wniosków i opinii zgłoszonych podczas konsultacji projektu *Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+*.

Tematami, które wzbudziły największe zainteresowanie uczestników były:

- infrastruktura transportowa, w tym główny układ drogowy miasta oraz rozwój sieci tramwajowej;
- rozwój transportu publicznego i uspokojenie ruchu samochodowego;

- dbałość o środowisko przyrodnicze i konieczność adaptacji miasta do zmian klimatu;
- wspieranie przedsiębiorczości i rozwój rynku pracy, w tym atrakcyjność inwestycyjna miasta i atrakcyjność dla młodych mieszkańców.

Uwagi odnosiły się również do systemów monitorowania i realizacji Strategii, włączenia sektora pozarządowego w realizację zadań strategicznych oraz innych obszarów tematycznych, w tym hałasu, jakości powietrza i edukacji ekologicznej. Uczestnicy odnosili się zarówno do rozwoju całego miasta, jak i proponowali rozwiązania dotyczące wyłącznie ich najbliższego sąsiedztwa, co istotnie wpływało na możliwość uwzględnienia propozycji w dokumencie.

Strategia rozwoju miasta jest dokumentem o ustalonej w ustawie o samorządzie gminnym konstrukcji i na jego podstawie **planuje się rozwój miasta na określonym poziomie szczegółowości**. Bardziej szczegółowe ustalenia lub działania operacyjne można wprowadzać np. poprzez programy rozwoju, o których mówi ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 15 ust. 4 pkt 2) lub inne dokumenty wdrożeniowe. Dlatego nie było możliwym uwzględnienie części uwag w projekcie Strategii, choć nie oznacza to negatywnej oceny ich zasadności, a jedynie ocenę zgodności z charakterem dokumentu.

Ponadto, w przypadku uwag dotyczących określenia przeznaczenia danego terenu lub kwestii urbanistycznych właściwymi są plan ogólny miasta oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Oznacza to, że propozycje, które mogłyby zostać wykorzystane przy opracowaniu dokumentów operacyjnych lub branżowych oraz które nie odnoszą się do zakresu Strategii zostaną przekazane do odpowiednich merytorycznie działów Urzędu Miasta Torunia lub miejskich jednostek organizacyjnych w celu dalszego procedowania pomysłów zgłoszonych w konsultacjach przez uczestników.

Natomiast, w zakresie **systemu monitorowania** przyjęto założenie ograniczonej liczby wskaźników, które będą służyć ocenie postępów realizacji celów, aby był to system realizowalny. Ponadto, w doborze wskaźników kierowano się dostępnością

danych lub realną i trwałą możliwością ich pozyskiwania, aby zapewnić stałe i spójne monitorowanie postępów realizacji celów.

Po dokonanej analizie i opracowaniu zebranego materiału, które koordynowane były przez Wydział Strategii i Projektów Rozwojowych Urzędu Miasta Torunia, w następujący sposób odniesiono się do zgłoszonych uwag, opinii i wniosków:

- 16 uwag zostało uwzględnionych,
- 12 uwag zostało uwzględnionych częściowo,
- 35 uwag dotyczyło propozycji już uwzględnionych w projekcie,
- 44 uwagi zostały nieuwzględnione,
- 21 uwag miało charakter operacyjny i mogą zostać wykorzystane przy opracowywaniu dokumentów wdrożeniowych,
- 10 uwag miało formę komentarza do projektu.

Szczegółowa treść uwag, wniosków i opinii zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych projektu Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+ wraz z **sposobem rozpatrzenia i uzasadnieniem zawarta jest w Załączniku 1** (Tabeli uwag, wniosków i opinii zgłoszonych podczas konsultacji projektu *Strategii rozwoju miasta Torunia 2035+*), opracowanym przez Wydział Strategii i Projektów Rozwojowych Urzędu Miasta Torunia.

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE RAPORTU

Biuro Dialogu i Innowacji Miejskich

Urzędu Miasta Torunia

ul. Wały gen. Sikorskiego 10, 87-100 Toruń

E: bdim@um.torun.pl

T: 56 611 87 04

Wydział Strategii i Projektów Rozwojowych

Urzędu Miasta Torunia

ul. Marii Skłodowskiej-Curie 41c, 87-100 Toruń

E: wsipr@um.torun.pl

T: 56 611 85 54

Fundacja Stabilo

Fosa Staromiejska 30/6, 87-100 Toruń

E: biuro@stabilo.org.pl